

Hoe werkt het MKB Netwerkproject

Samenvatting

Het MKB Netwerkproject is een innovatieve methode voor bestijding van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid. Het project is een uitwerking van vijf werkingsprincipes die leiden tot ontkokering van zorg aan jongeren met meerdere problemen.

Project in het kort

Het MKB Netwerkproject is in Leiden opgezet om jongeren die tussen wal en schip zijn gevallen, te helpen bij het zetten van de eerste stappen terug naar school en/of werk. Het project organiseert zogeheten netwerkvondten. Tijdens die bijeenkomsten vertellen jongeren hun verhaal en kijken de uitgenodigde volwassenen in hoeverre zij één of meerdere jongeren kunnen helpen bij het zetten van die eerste stappen. Jongeren die intensieve hulp nodig hebben worden, als zij dat willen, geholpen door de initiatiefnemers van het project. Volwassenen worden na de bijeenkomst via email zonedig ondersteund.

Werkingsprincipes

De ervaring in Leiden is dat hulp die op onderstaande manier is georganiseerd, effectief, snel en werkelijk 'op maat' is.

1. Om selectie en exclusie te voorkomen bedient het project iedere jongeren die zich aanmeldt, ongezien de (combinatie van) problemen. Het project hanteert dus geen contra-indicaties en bedient daarmee een zeer brede groep. De ervaring leert dat het project met name jongeren helpt die door de reguliere publieke dienstverleners niet (goed genoeg) kunnen worden geholpen vanwege onderling samenhangende combinatieproblematiek.
2. Omdat het project voor een brede groep werkt, worden generalisten ingezet in plaats van specialisten. Deze generalisten werken nauw samen, weten hoe de (inhoudelijke) hazen lopen op het gebied van zorg, hulpverlening, sociale zekerheid en op de lokale arbeidsmarkt. Ook: veel jongeren die door het project worden geholpen hebben een lange historie van hulpverlening door specialisten. Wat zij zeggen nodig te hebben is generieke hulp over werk, school, een dak, hoe om te gaan met autoriteit, eisen die gesteld worden, relaties, schulden, drugs etc.
3. De jongere zelf formuleert de eerste stap terug naar school of werk. Menigeen zal dit herkennen als Oplossingsgericht werken volgens bv Berg en De Shazer. Iedereen die iets weet over empowerment, lijdensdruk en redenen tot gedragsverandering, weet dat dit vaak beter werkt.
4. Het probleem van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid gaat iedereen aan. Het project maakt gebruik van lokaal sociaal kapitaal door volwassenen te betrekken bij het oplossen van de problemen van de jongeren. Dit doen we door netwerkvondten te organiseren waarbij jongeren en volwassenen samen komen en die door de initiatiefnemers worden gemodereerd. De netwerkvondten zijn gebaseerd op de snelkookpan methode die o.a. door de Kafka Brigade wordt gebruikt. Zie www.kafkabrigade.nl
5. Het project bestaat van een pot geld waarbij niet van te voren is vastgelegd hoeveel waaraan moet worden uitgegeven en hoeveel jongeren er moeten worden bediend. Dat betekent dat de initiatiefnemers de 'handen vrij' hebben om werkenderweg geld vrij te maken voor belangrijke zaken in plaats van telkens een oplossing te moeten zoeken in de vorm van een 'potje'. Hierbij valt te denken aan langdurige begeleidingen, het betalen van

een maand huur voor iemand maar ook aan het investeren in samenwerking met instellingen die zich willen richten op innovaties analoog aan die van het project.

Theoretische basis

Bij het leiden van de netwerkvonden en tijdens individuele trajecten worden inzichten uit het oplossingsgericht werken (bv De Jong en Berg, 2004) en de integrale trajectbemiddeling gebruikt (bv Van den Berg, Denolf, Van der Veer, Vanschoren 1996).

Resultaten

Van de 105 jongeren die tot nu toe aan een van de 22 netwerkvonden hebben meegedaan, hebben er inmiddels 57% een baan of opleiding. 69 volwassenen uit alle domeinen van de maatschappij deden mee aan de netwerkvonden, waarvan 32 afkomstig uit het MKB in de regio. De regio Rijn Gouwe waar het MKB Netwerkproject actief is, heeft een opvallend laag percentage voortijdig schoolverlaters, namelijk 2%. Dit project draagt daar zeker aan bij.

Navolging

Voor het realiseren van een aanbod op maat is het van belang in beginsel de vijf principes te hanteren. Een organisatie kan de reikwijdte van die principes, bijvoorbeeld in de vorm van een pilot, aanpassen aan wat haalbaar en wenselijk is. De ervaring leert dat met name het laatste principe, het kunnen putten uit één pot geld, ertoe leidt dat de jongere daadwerkelijk centraal kan worden gesteld. Zie verder ook www.coachenadvies.nl/ontkoker-de-zorg.

Voor het succes van een de netwerkvonden is het van belang dat zowel aan de belangen en behoeften van de jongeren als aan die van de volwassenen wordt gedacht. Volwassenen geven aan het prettig te vinden zelf te kunnen bepalen welke hulp ze aanbieden en dat het project maar voor even een beroep op hen doet. De tijdsinvestering is beperkt. Bij andere projecten is inhoud en duur vaak vastgelegd. Dit komt omdat projecten vaak aan bestaande formele instrumenten als 'leerwerktrajecten' of stages worden gekoppeld. Het MKB Netwerkproject laat zien dat dit niet altijd nodig is.

Jongeren geven aan, dat zij het fijn vinden dat er door mensen die zij niet kennen daadwerkelijk wordt geluisterd naar hun verhaal. Zij worden serieus genomen, en zij horen dingen waar zij nog niet eerder aan hadden gedacht. De geboden kennis en ervaring leiden tot 'eye openers' die helpen bij het bij het oplossen/verlichten.

Innovatief karakter

De belangrijke toegevoegde waarde van dit project is dat bij het organiseren van hulp niet naar bestaande instanties en trajecten wordt gekeken, maar naar de jongere zelf. De jongere staat hiermee daadwerkelijk centraal. Bovendien verbinden mensen in de omgeving zich persoonlijk aan een jongere en zijn problemen. Dit is een zeer directe en persoonlijke benadering. Wat het project bijzonder maakt, is dat een publieke 'blinde vlek' wordt ingevuld en uitgevoerd door private partijen.

Betrokken organisaties



Mevr. Drs. C. R. Pels,
Coach en Advies
www.coachenadvies.nl



Dhr. H. Werter, Werklokaal
www.werklokaal.nl